

Rybářská turistika

Putování za sladkovodními rybami

prof. Ing. Petr Spurný, CSc.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Lov lososů

losos obecný

Losos Atlantského oceánu, který vytahuje do evropských řek od Portugalska (Minho) až za polostrov Kola (Pečora), dorůstá do 30 – 40 kg. Tradiční loviště jsou ve Skandinávii a Skotsku. Dnes jsou pořádány zájezdy i na řeku Pečoru.

Salmo salar

Lososi Tichého oceánu

Oncorhynchus tshawytscha

Za tichomořskými lososy se můžeme vypravit třeba na Aljašku nebo do Kanady, kde hydroplán vysadí rybáře u srubu dokonale vybaveného vším potřebným, a tam může třeba dva týdny lovit nádherné lososy v panenské divočině. Zájezdy s poněkud jinou exotikou už se pořádají také do východní Asie na Kamčatku.

King salmon

Diadromní poddruh pstruha duhového *Oncorhynchus mykiss gairdnerii*

Na americkém pobřeží Pacifiku od jižní Kalifornie po Aljašku a od severní Kamčatky až po rusko – čínskou hranici se vyskytuje tato tažná forma pstruha duhového, označovaná v Americe jako „Steelhead“. Jeho lov na umělou mušku je považován za královskou disciplínu sladkovodního sportovního rybolovu, v oblasti jižní Aljašky dorůstá až do 20 kg.

Steelhead

Lov velkých druhů jeseterů

Vyza velká

Největší druh jesetera, dorůstající do délky 6 m a hmotnosti 2 tun. Na lov vyzy se lze vypravit do oblastí dolních toků velkých řek východní Evropy (Ukrajina, Rusko, Rumunsko). Největší exemplář uloven v roce 1884 v řece Volze: hmotnost 3200kg, délka 8 m.

Huso huso

Jeseter bílý – *Acipenser transmontanus*

Tento druh Severní Ameriky migruje mezi velkými řekami západního pobřeží a Pacifikem. Vyskytuje se od zálivu San Francisco po Vancouver a dorůstá do hmotnosti 200 – 500 kg. V USA je povolen jeho lov výhradně na udici jako sportovní ryby.

White sturgeon

Okounek pstruhový – *Micropterus salmoides*

Snad nejpopulárnější sportovní sladkovodní ryba na světě původem ze Severní Ameriky, introdukovaná do teplejších oblastí celého světa. Zhltně prakticky všechno, co se objeví v blízkosti jeho nenasytné tlamy. Dosahuje hmotnosti 3 – 4 kg při délce 50 – 60 cm. Vysoká popularita spočívá v jeho žravosti, na udici se divoce brání. Obývá ale stejné prostředí jako štika, vedle ní neobstojí.

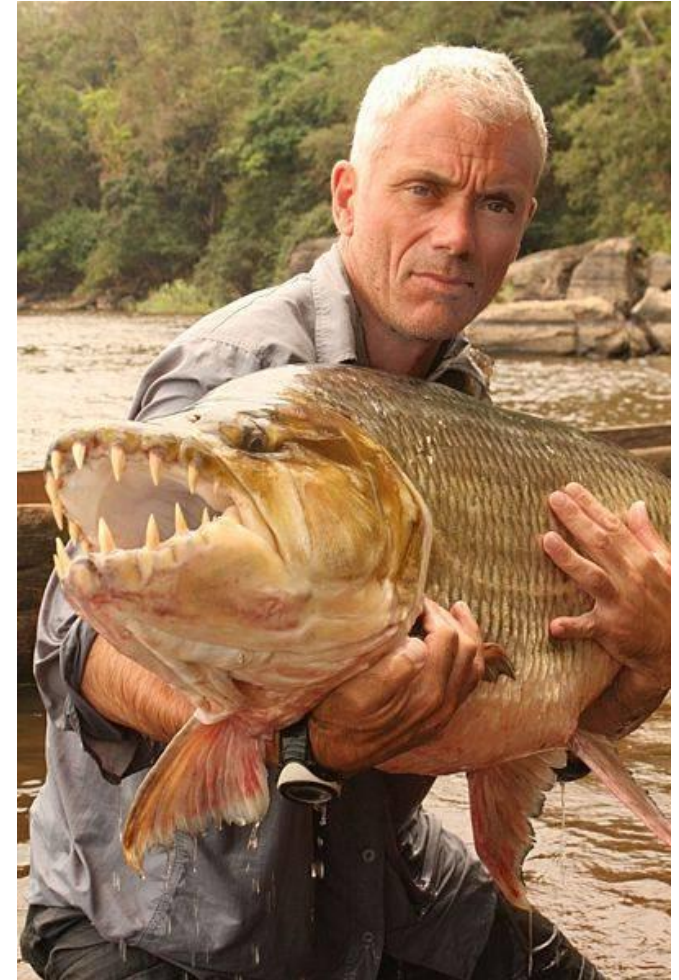
„Dorado – *Salminus maxillosus*

Tento druh z čeledě trnobřichých (*Characidae*) je považován za nejatraktivnější rybu jihoamerických řek (nahrazuje zde původně chybějící lososovité ryby). Dorado představuje jednu z nejkrásnějších sladkovodních ryb s výrazně zlatými šupinami. Již první dobyvatelé Ameriky, kteří tuto rybu pojmenovali, věřili, že sledování jejího třecího tahu proti proudu řek jim umožní objevit bájně Eldorado (Zlatý ráj). Průměrná hmotnost lovených exemplářů je kolem 7 kg, ale v roce 1975 byl v řece Bermejo v Argentině uloven jedinec o hmotnosti 34 kg. Živí se dravě, v Argentině a v Praguayi je sportovní lov těchto ryb považován za rovnocenný s lovem lososa v Evropě.

„Binga“ (Tigerfish) – *Hydrocyon goliath*

Čelisti těchto ryb jsou vyzbrojeny nápadně velkými zuby, připomínajícími spíše psí tlamu, a dravostí, se kterou se vrhají na kořist, se skutečně vyrovnají tygroví. Několik příbuzných druhů se vyskytuje v řekách celé Afriky. Zde uvedený druh dosahuje v řece Kongo přes 50 kg hmotnosti. Rybu je velmi obtížné zaseknout, protože ústní dutina je velmi tvrdá a mohutné rybí čelisti snadno rozdrtí nebo narovnájí i silný trojháček. Pro vyproštění háčku je vždy třeba použít kleští s dlouhými čelistmi. Prst, který by se náhodně smekl do tlamy ryby těžší než 10 kg, by byl okamžitě hladkým řezem amputován.

Parma indická – *Barbus tor*

Tento druh, který je považován za největší kaprovitou rybu světa, se ještě sporadicky vyskytuje v indických a cejlonských řekách. Běžně dorůstá do hmotnosti přes 50 kg, někteří jedinci až 100 kg. Lov vyžaduje skutečně sportovní kvalifikaci a pevné náčiní, protože na udici bojuje s obrovskou silou. Odtud pochází také název „Mahseer“ (lví ryba).

Mahseer

Anguilla dieffenbachi

Sladké vody Nového Zélandu jsou pověstné výskytem obrovských úhořů. Největších rozměrů dosahuje právě tento druh, jehož největší doložený úlovek vážil 23 kg a měřil 1,8 m. Z jezera Wakapitu jsou uváděny úlovky o hmotnosti 32 kg, největší uváděný (nedoložený) exemplář 59 kg.

Rybářská turistika

Putování za mořskými rybami

Snad nejznámější rybou světových moří a oceánů a také vrcholnou trofejí mořského rybolovu je **mečoun obecný** (*Xiphias gladius*). Dorůstá přes 4 m délky, s charakteristickým kostěným výrůstkem horní čelisti mečovitého tvaru, dosahujícím až jedné třetiny délky těla. Živí se dravě a velmi rychle roste, hmotnosti 100 kg obvykle dosahuje ve věku 5 let.

Rekordní exemplář na udici byl uloven v roce 1953 v oblasti chilského pobřeží a jeho hmotnost 535,8 kg nebyla dosud překonána.

Istiophorus platypterus – plachetník širokoploutvý

Tento druh mořské pelagické ryby je pro své dlouhé rostrum nazýván „Bayonetfish“. Vyskytuje se v tropických a subtropických vodách Atlantiku (do 50 kg) a Indo-Pacifiku (i přes 100 kg). Typickým znakem je hřbetní ploutev ve tvaru praporovité plachty. Vyznačuje se velmi rychlým růstem (za 6 měsíců 3 kg), průměrný dosahovaný věk je 5 – 7 let (maximálně 10 let). Od délky 25 cm se živí dravě, hlavně makrelami, sardinkami a hlavonožci. V oblasti Dakaru se v období červenec až září soustřeďuje v neuvěřitelných koncentracích (za příznivého dne se podaří zaseknout až 20 jedinců). V počáteční fázi zdolávání ryba stráví prakticky stejný čas ve vzduchu jako ve vodě. Loví se z pomalu jedoucích člunů v kýlové brázdě asi 10 – 20 m za lodí, dává přednost menším nástrahám. Dokonce se loví i na umělou mušku, kde zdolání je třeba aspoň 350 m šňůry a dobře seřízená brzda navijáku.

Jednou z největších kostnatých ryb oceánů vůbec je **tuňák obecný** – *Thunnus thynnus*. Současný rekord na udici je 679 kg. Největší tuňáci se vyskytují v Atlantiku a ve Středozemním moři. Je schopen dosáhnout rychlosti až 90 km/hod a za 24 hodin v průměru urazit 130 km (za 2 měsíce přepluje Atlantik mezi Floridou a Norskem). V případě nebezpečí vyvíjí obrovskou únikovou rychlost.

Epinephelus esonue – kanic obrovský

Pro americké sportovní rybáře jsou vyhledávanou trofej mořského rybolovu obrovští kanicové („jewfish“). Historicky největší exemplář o hmotnosti 308,44 kg byl uloven v oblasti Floridy. Největší kanicové s hmotností běžně přesahující 100 kg žijí při pobřeží Francouzské Guyany. Je to stanovištní druh žijící ve velkých hloubkách se skalnatým dnem, kde po záseku divoce bojuje. Rybář má dojem, že se na konci udice pohybuje těžké kladivo. Ryba začíná opisovat prudké kruhy a divoce přitom tluče hlavou. Zdolávání probíhá silově, rybě nelze povolit, jinak dosáhne úkrytu ve skalách, odkud ji již nelze dostat. V oblasti Francouzské Guyany není výjimkou během jednoho dne úspěšně zdolat 4 – 5 velkých kaniců, přesahujících 100 kg, což je skutečně světový unikát.

Tarpon atlanticus – tarpon atlantský

Oblíbenou sportovní rybou západního pobřeží Afriky a oblasti Floridy je tarpon atlantský, který se podobá obrovskému sledi, dosahujícímu hmotnosti přes 100 kg. Je to ryba s největšími šupinami, které mohou mít v průměru 10 – 12 cm. Poměrně unikátní zvláštností tarponů je jejich schopnost dýchat přímo atmosférický vzduch pomocí plynového měchýře. Tarpon, který se po několika hodinách boje na udici snaží na hladině pohltit vzduch, může, pokud se mu to podaří dále urputně bojovat i přes 10 hodin. V takovém případě je lepší přeříznout vlasec a boj vzdát. Lov tarponů představuje pro většinu znalců vrcholný sportovní zážitek. Velký tarpon předvádí svoji brutální sílu a brání se s nekontrolovatelnou výbušností. Navíc i v mělké vodě korálových mělčin Floridy překvapuje obrovskými skoky (ryba nad 45 kg vyskočí do výšky přes 3 m a do dálky 7 – 8 m).

Snad nevíce rozšířenou rybou teplých moří je **koryféna velká** (*Coryphaena hippurus*), která dorůstá až do 2m a 50 kg. Žije v povrchových vrstvách vody do 30 m a je to fantastický dravec lovcí v menších hejnech (dosahuje rychlosti až 80 km/hod.). Ryba s vůbec nejrychlejším růstem dožívající se výjimečně věku přes 4 roky. Maso je považováno za nejchutnější rybí maso vůbec. Často je náhodně ulovena při lovu jiných velkých ryb.

Argyrosomus regius – smuha šedá

Při evropském a africkém pobřeží Atlantiku a dosud také Středozemního moře žije velká ryba smuha šedá, která může dosahovat hmotnosti až přes 100 kg. Dnes se nejhojněji vyskytuje v pobřežních vodách severozápadní Afriky od Maroka po Angolu. Je to semipelagický druh kontinentálního šelfu a i největší jedinci žijí v hejnech a v hejnech také loví potravu. Jedná se o typického dravce s noční aktivitou, ryby v noci vytahují za potravou až do blízkosti břehů. Pro dosahovanou hmotnost je tento druh jak na evropském, tak na africkém pobřeží považován za královskou rybu lovenou ze břehu. Obvykle zabere ve vzdálenosti kolem 60 m od pobřeží a doba zdolávání závisí pouze na velikosti ryby. Na udici se brání spíše pasivně, je to celkově těžkopádná a málo pohyblivá ryba.

*Tato publikace je spolufinancována z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu České republiky.
Byla vydána za podpory projektu OP VK CZ.1.07/2.2.00/28.0302 Inovace studijních programů AF a ZF MENDELU
směřující k vytvoření mezioborové integrace*

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ